

Budgetuppföljning oktober 2017

Sammanfattning

Nämndens utfall för perioden är 714 mnkr mot periodens budget på 706,1 mnkr. Det innebär ett underskott på 7,9 mnkr jämfört med periodens budget. Bakom de totala underskotten för nämndens sammanlagda verksamhet finns både över- och underskott hos såväl beställar- som utföraravdelningarna.

Förvaltningens sammantagna prognos för helåret är ett underskott på 10 mnkr. Underskottet kan hänföras främst till avdelningen Barn och unga. Ökat antal placeringar samt fall där förvaltningen har blivit tvungen att göra kostsammare placeringar är i huvudsak orsaken till ökade kostnader. Det finns också ökade kostnader inom funktionsnedsättning, försörjningsstöd, socialpsykiatri och missbruk.

Befolkningsökningen under 2017 har varit väsentligen högre än den befolkningsprognos som budgeten var baserad på. Förvaltningen har efter sommaren 2017 kunnat skönja volymökningar som i sin tur kunde leda till ökade placeringar, men har varit angelägen och optimistisk om att kunna hantera volymökningarna inom ramen för befintlig budgetram genom olika åtgärder. Förvaltningen tar nu in extern hjälp för ett omfattande analysarbete.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse – Budgetuppföljning oktober 2017

Förslag till beslut

1. Socialnämnden tar del av informationen och lägger uppföljningen till handlingarna.

Siw Lideståhl
Förvaltningschef

Fredrik Boström
Controller

Ärendets beredning

Ärendet har beretts med socialförvaltningens avdelningschefer tillsammans med ekonomiavdelningen inom kommunstyrelseförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningens budgetram

Budgetramen är enligt kommunfullmäktiges beslut och har haft följande justeringar:

Förändring av nämndens ram	Tusentals kronor (tkr)
Nämndens ram enligt beslut KF den 13 juni 2016, § 215	850 000
Reviderad budget ändrad debiteringsmodell för IT-kostnader KF den 5 december 2016, § 350	803
Reviderad budget för projektorganisation för införande heltid för alla som så önskar KF den 6 mars 2017, § 33	270
Reviderad budget till följd av resultatöverföring av tidigare års överskott ,KF den 18 juli 2017, § 91.	2 781
Ny budgetram 2017	853 854

Förvaltningens synpunkter

Nedan redovisas en sammanställning av socialförvaltningens utfall och kommentarer per 31 oktober 2017.

Resultat per avdelning

I följande avsnitt redovisas nämndens samt avdelningarnas ackumulerade nettokostnader samt avvikelser under perioden.

Ackumulerade nettokostnader samt budget för perioden, per avdelning samt nämnd (tusentals kronor)

Avdelning	Budget helår	Bud Ack Jan - Okt 2017	Utfall Jan - Okt 2017	Budgetavvikelse
Nämndens kostnader *	10 215	2 480	2 170	310
Förvaltningsgemensam verksamhet	61 653	51 291	49 167	2 124
<i>Summa Beställaravdelningar (myndighet)</i>	-739 317	-615 539	-626 152	-10 613
Funktionsnedsättning	362 571	302 040	294 848	7 192
Barn och unga	165 227	137 319	149 073	-11 754
Vuxen	211 519	176 180	182 231	-6 051
<i>Summa Utföraravdelningar</i>	-42 670	-36 764	-36 524	240
Social omsorg	30 224	25 100	24 646	454
Boende och boendestöd	332	1 042	-4 474	5 516
Arbete, sysselsättning och assistans	12 114	10 622	16 352	-5 730
Summa socialnämnden	853 855	706 075	714 013	-7 939

*Inklusive nämndens reserv på 7728 tkr

Nämndens ram enligt beslut KF den 13 juni 2016, § 215 samt Reviderad budget till följd av resultatöverföring av tidigare års överskott (KF den 18 juli 2017, § 91).

Nämndens kostnader samt nämndreserv

Nämnden har en positiv avvikelse mot budget för perioden med 310 tkr vilket förklaras i sin helhet av att en stor del av föreningsbidragen redan har utbetalats. Årsbudgeten avseende föreningsbidragen är fördelad 1/12 per månad, betalningarna kan dock ske vid annan tidpunkt under året. Årsprognosen för hela nämnden är ett underskott på 10 mnkr utöver att nämndens reserv på 7,7 mnkr förbrukas.

Förvaltningsgemensam verksamhet

Den centrala förvaltningens verksamhet har en budgeterad nettokostnad motsvarande 61,7 mnkr för 2017. Periodens sammanlagda nettokostnader är 2,1 mnkr lägre än budgeterat för perioden. Vissa kostnadsposter kommer att tillkomma under årets sista tre månader, samtidigt har nämnden fått extra intäkter bl.a. ifrån en annan kommun efter domslut i en tvist.

Årsprognosen är nu en budget i balans

Avdelning Funktionsnedsättning (beställare)

Avdelningens ackumulerade nettokostnader samt budget för perioden, per verksamhet (tusentals kronor)

	Budget helår 2017	Bud Ack Okt 2017	Utfall Jan - Okt 2017	Avvikelse Jan - Okt 2017
Insatser SoL, vuxna	-56 406	-47 005	-43 908	-3 097
Insatser LSS, barn och vuxna	-283 140	-235 950	-233 314	-2 636
Handläggning, ledning och admin. inkl. Resursteamet (HSL)	-23 025	-19 085	-17 637	-1 448
Summa avd. Funktionsnedsättning	-362 571	-302 040	-294 859	-7 181

Avdelningen har en sammanlagd årsbudget på 362,6 mnkr och de budgetmässigt största kostnaderna är insatserna särskilt boende enligt LSS och personlig assistans.

Avdelningen har lägre redovisade kostnader än budgeterat motsvarande 7,2 mnkr för perioden.

De ökande kostnaderna är i huvudsak hänförliga till ökande volymer, ökade kostnader för korttidstillsyn för skolungdomar samt ny överenskommelse med utbildningsförvaltningen för finansiering av turbundna resor

Årsprognosen är ett överskott på 3,4 mnkr för avdelningen funktionsnedsättning.

Avdelning Barn och unga (beställare)

Avdelningens ackumulerade nettokostnader samt budget för perioden, per verksamhet (tusentals kronor)

Verksamhet	Budget helår 2017	Bud Ack Jan - Okt 2017	Utfall Jan - Okt 2017	Avvikelse Jan - Okt 2017
Drogpreventionssamordnare mm	-1 209	-1 007	-800	-207
Individ- och familjeomsorg, barn och unga	-164 018	-136 312	-148 254	11 942
Summa avd. Barn o Unga	-165 227	-137 319	-149 054	11 735

Avdelningen barn och unga har en sammanlagd årsbudget på 165,2 mnkr och de budgetmässigt största kostnaderna utgörs av myndighetsutövning samt kostnader för köp av insatser i form av familjehem, institutionsplaceringar samt öppenvård. Avdelningen ansvarar även för verksamheten för ensamkommande barn som finansieras med statsbidrag.

Avdelningen har en negativ avvikelse jämfört med den periodiserade budgeten motsvarande 11,7 mnkr.

Den absolut största delen av budgetavvikelsen är i dagsläget ökad köp av tjänst. Detta består av kostnaderna för placeringar av ungdomar och i viss mån yngre barn som ökar kraftigt.

Placeringar började tillta innan sommaren och började öka kraftigt under hösten. Förvaltningen har varit angelägen och optimistisk om att kunna hantera volymökningarna inom ramen för befintlig budgetram genom att genomföra en åtgärdsplan för att minska kostnaderna för befintliga

placeringar. De besparingar åtgärdsplanen har genererat har inte uppvägt det ökade inflödet av nya ärenden och placeringar.

Sett över hela 2017, från december 2016 till och med oktober 2017, har snittkostnaden för ett externt köpt placeringsdygn ökat med 16 %. Samtidigt har antalet placeringar har ökat med 28 %.

Årsprognosen är nu ett underskott på 12,1 mnkr för avdelningen barn och unga, med fortsatt negativ "netto risk" på 3 mnkr för placeringskostnader.

Avdelning Vuxen (beställare)

Avdelningens ackumulerade nettokostnader samt budget för perioden, per verksamhet (tusentals kronor)

Verksamhetsområde	Budget helår 2017	Bud Ack Jan - Okt 2017	Utfall Jan - Okt 2017	Avvikelse Jan - Okt 2017
Arbetsmarknadsåtgärder	-11 637	-9 793	-8 662	-1 132
Ekonomiskt bistånd och bostäder	-91 472	-76 080	-80 663	4 583
Insatser individ- och familjeomsorg, vuxna (missbruk)	-49 988	-41 663	-40 707	-957
Insatser för personer med funktionsnedsättning (socialpsykiatri)	-58 422	-48 644	-52 201	3 557
Summa avd. Vuxen	-211 518	-176 180	-182 231	6 051

Avdelningen har en sammanlagd årsbudget på 211,5 mnkr och de budgetmässigt största verksamheterna är ekonomiskt bistånd, öppenvård för personer med missbruk samt insatser för personer med psykisk funktionsnedsättning.

Avdelningen har sammanlagda nettokostnader under perioden på 176,2 mnkr jämfört med budgeterade nettokostnader på 182,2 mnkr, vilket är ett underskott på 6,1 mnkr under perioden.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd är högre än budgeterat med 4,6 mnkr.

Antalet hushåll har minskat något under samma tidsperiod trots befolkningsökningen i kommunen.

Snittbeloppet på utbetalt försörjningsstöd under 2017 ökat med 13 % jämfört med samma tidsperiod 2016 (jan-oktober).

Skälet till detta är i huvudsak ökade boendekostnader (hotell, vandrarhem och andra temporära lösningar) som en följd av bostadsbristen i länet.

Siffrorna ovan avser de hushåll som inte omfattas av statliga medel för nyetablering.

Avvikelserna från budget för insatserna för missbruk och socialpsykiatri uppvisar ett gemensamt underskott på drygt 2,4 mnkr. Ökad kostnader för placeringar är den stora orsaken. Missbruk har haft nya LVM ärenden och placeringar inom socialpsykiatrin har förlängts under månaden

Avdelningen vuxen har redan sedan tidigare prognoser fått minskade intäkter för återsökta momskostnader till följd tidigare beslut baserat på revision av Skatteverket. På årsbasis för 2017 medför dessa momsrelaterade poster totalt 1,9 mnkr lägre resultat än budgeterat för avdelningen vuxen.

Den sammanlagda årsprognosen för avdelningen är ett underskott på 8 mnkr.

Förvaltning
Socialförvaltningen

Avdelning
Ekonomiavdelningen

Handläggare
Fredrik Boström, controller

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Diarienummer
SN 2017/119

Sida
12 (21)

Avdelning Social omsorg (verksamhetsutförare)

Avdelningens ackumulerade nettokostnader samt budget för perioden, per verksamhet (tusentals kronor)

	Budget helår 2017	Bud Ack Jan - Okt 2017	Utfall Jan - Okt 2017	Avvikelse Jan - Okt 2017
Öppen och behovsbedömd verksamhet, SoL	-29 784	-24 734	-24 309	-425
Verksamhet för personer med funktionsnedsättning	-439	-366	-338	-28
Summa avd. Social omsorg	-30 223	-25 100	-24 647	-453

Avdelningen har en sammanlagd nettobudget på 30,2 mnkr och har dessutom intäkter från försäljning av verksamhet motsvarande 33 mnkr. Avdelningen har en positiv avvikelse på 0,5mnkr jämfört med periodens budget.

Årsprognosen är ett underskott på 0,5 mnkr, vilket är en viss förbättring jämfört med tidigare prognoser (-1 mnkr). Högre intäkter i verksamheten ligger till grund för prognosförbättringen.

*Avdelning Boende och boendestöd (verksamhetsutförare)
Avdelningens ackumulerade nettokostnader samt budget för
perioden, per verksamhet (tusentals kronor)*

	Budget helår 2017	Bud Ack Jan Okt 2017	Utfall Jan - Okt 2017	Avvikelse Jan - Okt 2017
Boende, SoL	718	466	191	275
Boende, LSS	593	19	3 887	-3 868
Boendestöd, SoL	-1 643	-1 527	396	-1 923
Summa avdelning	-332	-1 042	4 474	-5 516

Avdelningen har en sammanlagd nettobudget på 0,3 mnkr och får sina resurser genom interna intäkter för utförd verksamhet åt beställarorganisationen

Avdelningens budgeterade bruttokostnader uppgår till 169,6 mnkr under 2017.

Avdelningen har en positiv avvikelse på 5,5 mnkr jämfört med budget främst tack vare något högre beläggning på boendena än budgeterat samt mycket lägre personalkostnader än budgeterat.

Årsprognosen är ett överskott på 4,0 mnkr, då kostnadsökningar på vissa områden förutspås under årets sista månader.

*Avdelning Arbete, sysselsättning och assistans
(verksamhetsutförare) i tusentals kronor.*

Verksamhet	Budget helår 2017	Bud Ack Jan - Okt 2017	Utfall Jan - Okt 2017	Avvikelse Jan - Okt 2017
Arbetsmarknadsåtgärder	7 583	6 304	6 836	-532
Daglig verksamhet LSS*	1 195	858	3 095	-2 237
Personlig assistans	-1 383	-467	2 633	-3 100
Övrig verksamhet (träffpunkt vuxna samt admin)	4 719	3 928	3 767	161
Summa avdelning	12 114	10 623	16 331	-5 708
*Daglig verksamhet, samt kontaktperson, ledsagare, avlösare				

Avdelningen har en sammanlagd nettobudget på 12,1 mnkr och får sina resurser framförallt genom intäkter från försäkringskassan för utförd assistans (86 mnkr enligt budget 2017).

Enhetens verksamheter har även interna intäkter enligt prislista (35 mnkr). Avdelningens budgeterade bruttokostnader uppgår till 152 mnkr under 2017.

Periodens utfall är en nettokostnad på 16,3 mkr, vilket skall jämföras med en budgeterad nettokostnad på 10,6 mkr. Verksamheten uppvisar därför en negativ avvikelse på 5,7 mnkr under den aktuella perioden.

Underskottet i arbetsmarknadsåtgärderna beror på att intäkterna kommer efter att kostnaderna har uppstått verksamheten bedöms vara i ekonomisk balans på årsbasis.

Posten daglig verksamhet LSS i tabellen omfattar även insatser i form av kontaktperson, ledsagning och avlösare och har sammantaget ett underskott i dagsläget på 2,2 mnkr.

Underskottet finns nästan enbart inom kontaktperson, ledsagning och avlösare. Orsaken till underskott är att i årets budget utgick en ekonomisk ram (fast belopp) från beställaren till utföraren för dessa tre insatser. Under året har beställaravdelningarna beviljat mer av dessa insatser framför andra mera kostsamma insatser, vilket medfört ökade personalkostnader för utföraren utan att anslaget från beställaren har ökat i motsvarande grad.

Avseende personlig assistans har verksamheten i nuläget ett redovisat underskott på 3,1 mkr. Detta är en försämring med cirka 0,5 mnkr sedan föregående månad vilket ger utslag även i årsprognosen.

Totalt blir prognosen för hela avdelningen Arbete, sysselsättning och assistans ett underskott på 4,5 miljoner kronor främst beroende på underskottet i personlig assistans samt ökade kostnader för insatserna kontaktperson, ledsagning och avlösare.

I kommunfullmäktiges mål och budget 2017-2018 gavs socialnämnden i uppdrag att utreda förslag till kvalitetsförbättringar och rationaliseringar i verksamheten

som även kan bedrivas i annan driftsform. Förvaltningen kommer därför att göra en översyn av bland annat av insatsen personlig assistans för att kunna anpassa kostnaderna till intäkterna. Ärendet kommer att redovisas i samband med årsredovisningen i februari 2018.

Prognos

Prognos för helåret baserat på oktobers utfall är ett underskott på 10,0 mnkr, utöver förbrukandet av nämndereserven.

Stora kostnadsökningar till följd av ökade volymer inom individ och familjeomsorgen ligger till grund för prognosen.

Dessa volymökningar i kombination med händelser av engångskaraktär såsom nerslaget på återsökning av moms (2016 retroaktivt samt 2017) 1,9 mnkr, leder till följande sammanlagda prognos.

Prognos per avdelning i tusentals kronor

Prognos				
Prognosparameter	P8	P9	P10 helår 2017	Förändring
Nämndens kostnader	0	0	0	0
Nämndens reserv	7 728	7 728	7 728	0
Förvaltningsgemensam verksamhet	100	600	0	-600
Beställaravdelning Funktionsnedsättning	5 000	4 000	3 400	-600
Beställaravdelning Barn och unga	-6 000	-5 000	-12 128	-7 128
Beställaravdelning Vuxen	-7 000	-6 300	-8 000	-1 700
Utförare avd. Social omsorg	-1 200	-1 000	-500	500
Utförare avd. Boende och boendestöd	3 200	3 772	4 000	228
Utförare avd. Arbete, sysselsättning och assistans	-4 000	-3 800	-4 500	-700
Summa	-2 172	0	-10 000	-10 000

Risk och känslighetsanalys

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

Kommentar känslighets- och riskanalys	Positiv risk	Negativ risk
Volymökning ekonomiskt bistånd,		-1 000
Volymökning individ- och familjeomsorg, barn och vuxna		-3 100
Boendebeslut LSS som verkställs senare än planerat	500	
Effektivisering av boende, egen regi	200	
Nya LSS beslut, relaterade till dom i högsta förvaltningsdomstolen, avseende rätten till assistans ersättning.		-1000
Risk för ekonomisk ersättning till extern leverantör i samband med tvist kring befintligt avtal		-350
Summering	700	-5 450

Förvaltningen bedömer att det finns överhängande risk att kostnaderna i verksamheterna individ- och familjeomsorg inklusive ekonomiskt bistånd samt boendeinsatser enligt LSS fortsätter att ligga kvar på höga nivåer eller ökar under resterande året, vilket i så fall skulle innebära högre kostnader än budgeterat under året.

Förtätning av vissa boenden pågår, vilket innebär ett effektivare resursutnyttjande i takt med att lägenheterna tas i bruk. Brukarnas inflyttning i dessa boenden är dock svår att

styra, och fördröjningar i att verkställa inflyttningar kan resultera i att kostnaderna bli något lägre än planerat.

Sammanfattningsvis finns en negativ ”netto risk ” på 4,8 mnkr i dagsläget

Investeringsredovisning

Nämndens investeringsbudget för 2017 är 5,0 mnkr.

Nämndens investeringar utgörs i princip uteslutande av renoveringar, reparationer, ombyggnationer samt vissa förbättringar av t.ex. brandskydd i olika LSS- samt SoL-boenden som bedrivs i egen regi.

Under året har investeringsprojekt till ett värde av 2,5 mnkr slutförts.

Förvaltningens årsprognos är därför att 3,5 mnkr av årets investeringsbudget kommer att förbrukas innan årets slut. Detta är lägre än förgående månad då ett större projekt inte kommer att slutföras förrän till 2018.

Expedieras: Akt